

1

Som det vil være de fleste bekendt, har forholdet mellem Jesus og Maria Magdalene i de seneste år været meget i fokus på grund af en roman ved navn *The Da Vinci Code* (dansk udgave *Da Vinci Mysteriet*) af en forfatter ved navn Dan Brown.

Bogen er blevet en verdenssucces næsten uden sidestykke. Anmeldere, der har søgt forklaringer på det, har jævnlig udnævnt den til en fremragende kriminalroman; realiteten er, at den er en almindelig kioskroman af den slags, som normalt glemmes, næsten før de er læst. Nogen sammenligning med den store kriminallitteratur – en Conan Doyle eller en Agatha Christie – kan der slet ikke være tale om.

Hemmeligheden bag fænomenet er en ganske anden: Bogen er et udspekuleret frontalangreb på kristendommen og sejler som sådant i rivende medstrøm nu i den såkaldt efterkristne (læs: antikristne) tid.

Dens handling er bygget over nogle fabler om, at Maria Magdalene var gift med Jesus og fødte ham et barn, hvis efterkommere har spillet – og i en konspiratorisk undergrund stadig spiller – en kritisk rolle i verdenshistorien, at hun var centrum i en slags gnostisk-feministisk gudinde-kult, der blev undertrykt af de mandschauvinistiske ledere i den ældste kirke, og at Ny Testamente med dets fremstilling af Jesus som guddommelig er en forfalskning, der tjener et gigantisk, ondsindet bedrag.

Det skal med det samme siges, at de to påstande, at Jesus var gift med Maria, og at han ikke var guddommelig, er to meget forskellige ting, som i princippet intet har med hinanden at gøre. Det er noget, som Dan Brown og hans ligesindede slet ikke synes at være klar over. De mener tydeligvis, at det er to sider af samme sag: hvis der var noget med sex i forbindelse med Jesus, kan han ikke have været guddommelig; og det forventes øjensynlig, at kristne skal blive forargede bare ved tanken.

Men den forargelse må Dan Brown & Co. gerne beholde. Der er, selvfølgelig, intet forkert ved at være gift og få børn, og heller ikke ved at tænke på Jesus i en sådan sammenhæng. Gud, som er kærlighed (1 Joh 4,8.16), skabte mennesket i sit billede, som kær-

lighedsvæsen, som mand og kvinde, og befalede dem at »blive frugtbare og talrige« (1 Mos 1,26-28). Mands og hustrus seksuelle forening i kærlighed er den ultimative realisering af menneskets gudbilledlighed. Jesus var helt og fuldt menneske, en mand, og Maria var en kvinde, og et ægteskab imellem dem ville ikke i princippet have antastet, at han også var helt og fuldt Gud. Det kan siges med al historisk sikkerhed, at de *ikke* var gift, og det ville have givet nogle teologiske komplikationer, i særdeleshed ved at tilsløre det grundvæsentlige faktum, at hele kirken er Kristi brud (og som én sagde: »Skulle deres børn så være blevet halvt syndfri?«). Men i sig selv ville det ikke have været hverken forargeligt eller trosanfægtende.

Det er imidlertid, hvad Dan Brown i sin roman forestiller sig, og han lægger ikke skjul på, hvad bogens sigte er: at komme Bibelen og kristendommen til livs, at fratage den al sandhed og erstatte den med et diffust opkog af gammelt hedenskab, serveret med en garniture af action og sex. I nogle indledende bemærkninger lader han forstå, at bærende elementer i hans fiktion er facts, og et publikum, der står nærmest blottet for kendskab til Bibelen og kristendommen og dermed værgeløst over for de mest forrykte påfund, godtager modstandsløst hele historien. Vide kredse i

offentligheden tror nu simpelt hen, at det drejer sig om »nye videnskabelige opdagelser«, der har »modbevist kristendommen«.

Her skal ikke refereres nærmere fra bogen, endsige foretages et opgør med dens påstande. Fagfolk på alle relevante felter og med meget forskellig personlig baggrund har for længst og til overflødighed påvist, at den både i enkeltheder og som helhed ikke blot er fuld af faktuelle fejl, men videnskabeligt umulig indtil det farceagtige. Medierne kan heller ikke beskyldes for at have tilbageholdt disse afsløringer, der jævnlig har været lige så »godt stof« som de brownske fantasier selv. Men nyttet synderligt har det ikke.

Der er nemlig tale om strømninger i sortere vande end dem, hvor forstanden og dens videnskab kan navigere på egen hånd. Det er ikke bare almindelig menneskelig uforstand, der gør sig gældende, det er vantroens absolutte, tyranniske tåbelighed. Der er en altafgørende omstændighed, som næsten konsekvent overses, eller, karakteristisk, ikke tages alvorlig: Til grund for hele affæren ligger en metafysisk realitet, en virkelighed hinsides det nyhedenske menneskes begribelse: Djævelen og alle hans gerninger og alt hans væsen.

Det er noget, der i og for sig har ligget klart i dagen fra begyndelsen. Det står med rene ord i en anden bog, som i hovedsagen er Browns eneste kilde til hans roman (han har måttet igennem en retssag, fordi dens forfattere anklagede ham for litterært tyveri): Michael Baigent, Richard Leigh og Henry Lincoln *The Holy Blood and the Holy Grail*, der udkom i England i 1982 og på det tidspunkt vakte en del opsigt.

Heller ikke denne bog – som altså ikke er en roman, men prætenderer at være en historisk undersøgelse – skal refereres her; kritikken af den har været lige så sønderknusende som og for en stor del identisk med kritikken af Brown. Men den fortæller åbenhjertigt om oprindelsen til hele røret og lægger ikke skjul på, hvad der var på færde.

Det drejer sig om en vis Bérenger Saunière, der ved slutningen af 1800-tallet var præst i en by ved navn Rennes-le-Château i Sydfrankrig og angiveligt fandt nogle mystiske dokumenter (nu af vidner hævdet at være falsknerier) i sin kirke og fra da af udviste en højst aparte adfærd. Bl.a. gav han, en fattig provinspræst, sig pludselig til at bruge penge som nogen finansfyrste og færdedes feteret i det, dybt okkult inficerede, kulturelle society i Paris. Inden for indgangen til sin kirke opstillede han en gruppvæk-

kende statue af dæmonen Asmodæus, der i Tobits Bog blot optræder som morderisk nattemare, men ikke er nogen anden end Aeshma Daeva, i zarathustrismen den personificerede, ekstatiske ondskab og brutalitet, et aspekt af Angra Mainyu, Djævelen selv. TERRIBILIS EST LOCUS ISTE, lod han mejsle over kirkedøren, »frygteligt er dette sted«. Da han lå på sit dødsleje, blev en nabopræst tilkaldt for at høre hans skriftemål, men han, nabopræsten, kom hurtigt ud fra sygeværelset igen, dybt rystet; han havde nægtet at give Saunière syndsforladelse, led i måneder efter af svær depression og smilede efter sigende aldrig mere i sit liv.

Hvad kommer der ud af sådan noget?

Erfaringsmæssigt er det altid optakten til noget større, meget større. I dette tilfælde er det altså blevet til et verdensomspændende attentat på kristendommen med uoverskuelige ulykker til følge, og vi har næppe set det sidste til det endnu. Der synes at være udløst en kædereaktion af forvirring i alle begreber om sandhed og virkelighed i almindelighed og Bibelen i særdeleshed, en åndelig og intellektuel forrådnelsesproces, der ikke bliver bedre af at blive fejlet ind under »postmodernismens« gultvæppe.

Hvad er der fra kristen side at gøre i den situation?

Måske ikke så meget mere. »Da Vinci«-misèren er blot én af mange udviklinger, der tyder på, at vi nu for ramme alvor er inde i den fase, hvor Djævelen vinder alle slag i den æoniske krig om mennesket og dets verden. Undtagen det sidste.

Men én ting er der i hvert fald, som hidtil ikke ses at være gjort til gavns, hverken i fortid eller nutid: at fremstille den virkelige Maria Magdalene og hendes virkelige forhold til Jesus. Så enorm litteraturen om hende end har vokset sig i århundredernes løb – både fag- og skønlitteraturen, både den seriøse og den rablende, som Dan Brown er den seneste repræsentant for – har det været småt med forsøg på dét, som egentlig må være det første, vi som kristne har at gøre: at lade Bibelen selv tale, at stille den nøgne sandhed over for alle løgne, at slippe løven løs.

Sikkert skyldes forsømmelsen, at bibelteksterne i bred almindelighed ikke antages at give tilstrækkelige oplysninger om Maria Magdalene til, at der kan tegnes et rimeligt autentisk billede af hende.

Men den antagelse er nok, som det skulle fremgå af det følgende, ikke rigtig.